

מרכז המידע למודיעיין ולטרור
המרכז למורשת המודיעין (מל"מ)

23 בספטמבר, 2009

"מתקפת החיוכים" של חמאס כלפי המערב: ראיון ח'אלד משעל לקן ליוינגסטון כמקרה מבחן¹

קן ליוינגסטון איש שמאל קיצוני אנטי-ישראלי ופרו-חמאסי
(צילום: ויקיפדיה, 22 בספטמבר, 2009)

כללי

1. יו"ר הלשכה המדינית של חמאס ח'אלד משעל העניק לאחרונה ראיון לקן ליוינגסטון, שהתפרסם בעיתון הבריטי **NEW STATESMAN** (17 בספטמבר). הראיון **גדוש בדברי תעמולה קשים נגד ישראל** תוך הצגת הפלסטינים כקורבן הדיכוי של ישראל ותוך התחמקות מהבהרת האידיאולוגיה הקיצונית של חמאס בפני קהל היעד המערבי. ח'אלד משעל קרא בראיון לקהילה הבינלאומית ולעולם הערבי להפעיל לחצים על ישראל בהביעו נכונות מצד חמאס להיפתח

¹ בהמשך ללקט מידע מה-3 באוגוסט 2009: "**חמאס מנהלת מתקפת חיוכים המכוונת בעיקר כלפי ארה"ב ומדינות המערב. זאת במטרה לנסות לפרוץ את הבידוד המדיני לו נתון ממשל חמאס, לשפר עמדות מול הרשות הפלסטינית ולהשיג משאבים למימון תהליכי השיקום ברצועה. בה בעת לאחזיים פלסטיניות שבה ומדגישה חמאס כי אין בדעתה להכיר בישראל וכי היא נותרה מחויבת לדרך הטרור(ה"התנגדות").**"

לשאר העולם ולכונן "יחסים טובים" ו"דיאלוג קונסטרוקטיבי" עם כל מי שמעורב בטיפול בסוגיה הפלסטינית.

2. המראיין קן ליוינגסטון הינו בריטי, איש שמאל קיצוני, אנטי-ישראלי מובהק, שכיהן עד 2008 כראש עיריית לונדון ושימש כחבר פרלמנט מטעם מפלגת הלייבור, ממנה הורחק בשנת 2000. בהקדמה לראיון ציין ליוינגסטון כי במזרח התיכון ניתן להשיג שלום רק באמצעות שיחות בין הנציגים הנבחרים של ישראל והפלסטינים, ומשמעות הדבר, לדבריו, הינה הידברות גם עם חמאס המייצג לדבריו את הרוב הגדול של הפלסטינים. האופן בו ניסח ליוינגסטון את שאלותיו והאופן בו ניווט את הראיון היו **מוטים באופן ברור** והקלו על ח'אלד משעל "למכור" את משנתו לקורא הבריטי.

3. בראיון נקט ח'אלד משעל ברטוריקה מרוככת, השגורה בידיו ובידי דוברים אחרים מטעם חמאס בראיונות לתקשורת המערבית. בראיונות אלו מביעים דוברי חמאס נכונות להקמת מדינה פלסטינית ריבונית בגבולות 1967 ונכונות לשיתוף פעולה עם הקהילה הבינלאומית, תוך עמעום או הסתרת האידיאולוגיה, **החותרת לחיסולה של מדינת ישראל והנותנת עדיפות ברורה לדרך הטרור** (הג'האד, ה"התנגדות"). יודגש כי בפני "אוזניים פלסטיניות" **ממשיכים דוברי חמאס להבהיר** את עמדותיהן האמיתיות והדבר בא לידי ביטוי בהתבטאות בכיר חמאס, שלושה ימים לאחר הראיון של ח'אלד משעל².

4. משרד החוץ הבריטי גינה את הראיון. **איואן לואיס**, שר מדינה במשרד החוץ הבריטי, הביע צער כל שקן ליוינגסטון לא למד את הלקחים המתאימים מההיסטוריה, באפשרו למנהיג ארגון טרור להשיג רווח תעמולתי (אתר משרד החוץ הבריטי, 20 בספטמבר).

עיקרי הראיון

5. להלן מספר שאלות מרכזיות, שעלו בראיון:

א. **מדוע ישראל ממשיכה להטיל "מצור" על רצועת עזה?** ליוינגסטון הציג [בהגזמה יתרה] את המצב ההומניטארי הקשה, השורר לטענתו ברצועה וטען כי עזה נמצאת תחת "מצור" ישראלי ותושביה לכודים באחד מבתי הכלא הגדולים בתולדות האנושות. ח'אלד משעל נשאל ע"י ליוינגסטון איזה חלק יש לארה"ב, האיחוד האירופאי, בריטניה, מצרים והרשות הפלסטינית ב"מצור" על הרצועה והשיב כי "המצור" לעולם לא היה נוחל הצלחה לולא "הקנוניה של כוחות אזוריים ובינלאומיים". הוא הוסיף כי על מנת להסיר את ה"מצור" יש לכבד את החוק הבינלאומי ואת זכויות האנוש הבסיסיות של הפלסטינים, כולל זכותם לחיות בכבוד חופשיים מרדיפות [הערה: ח'אלד משעל הקורא לכיבוד החוק הבינלאומי

² ב-20 בספטמבר 2009, התראיין בכיר חמאס **אימן טה** לסוכנות מען. בראיון ציין, בין השאר, כי מה שנדרש מארה"ב הוא לסיים את "הכיבוש הישראלי" ולפעול להפסקת הבניה בהתנחלויות. הוא הבהיר שתפיסת חמאס הינה **שיש לסיים את "הכיבוש" בשלבים – קודם את הכיבוש של שטחי 1967 ולאחר מכן של "שטחי 1948"** [קרי-חיסול מדינת ישראל]. הוא הוסיף כי על ארה"ב לפעול "לפחות" לסיום ה"כיבוש" של שטחי 1967, דבר שלא עשתה עד כה (סוכנות מען, 20 בספטמבר).

עומד בראש ארגון טרור רחני המפר בשיטתיות את החוק הבינלאומי ע"י הרג מכוון של אזרחים ישראלים ואינו מהסס לתקוף בברוטאליות אזרחים תושבי הרצועה המתנגדים לשלטון].

דוכן ממתקים בשוק בעזה לפני עיד אלפטר (סוכנות ופא, 22 בספטמבר, 2009). הצילומים והתיאורים המגיעים מרצועת עזה אינם תומכים בתיאורים הקשים של ח'אלד משעל

ב. **מהן מטרותיה של חמאס?** ח'אלד משעל הציג את העם הפלסטיני כקורבן של "פרוייקט קולוניאלי" הקרוי ישראל. לאחר תאור ארוך של סבלות הפלסטינים ציין משעל כי חמאס נאבקת "לסיום הכיבוש" ולהשבת "זכויות הפלסטינים", כולל "זכותם" לשוב לבתיהם [הערה: בפני קהל היעד הפלסטיני נוגת חמאס להבהיר, כי משמעות "זכויות" אלו הינה הקמת מדינה פלסטינית על פני כל שיטחה של ארץ-ישראל, מהיום ועד לנהר הירדן]. משנשאל ח'אלד משעל "האם הנך מחויב להריסת ישראל" הוא **התחמק מתשובה בהשיבו:** "מה שקורה באמת הינו הריסת העם הפלסטיני ע"י ישראל; קיים צד אחד [ישראל] אשר כובש את אדמתנו, מגלה אותנו, הורג אותנו...אנו הקורבנות, ישראל הינה המדכאת, ולא ההפך". ח'אלד משעל טען כי סוגית ההכרה בישראל משמשת בידה כתירוץ משום שהיא זו המסרבת להכיר ב"זכויות הפלסטינים", שהם הקורבנות של ה"דיכוי" הישראלי.

ג. **מדוע תומכת חמאס בשימוש בכוח צבאי בסכסוך עם ישראל?** ח'אלד משעל הציג את השימוש בכוח הצבאי כחלופה, שהעם הפלסטיני נאלץ לאמץ אותה בלית ברירה [הערה: בשום מקום, לא בשאלת המראיין ולא בתשובה, לא הובהר כי הכוונה במינוח "כוח צבאי" ["military force"] הינה לפיגועי טרור רחניים, כולל פעולות התאבדות וירי רקטות, שביצעה חמאס נגד אזרחים]. לטענתו הפלסטינים היו מעדיפים לפתור את הקונפליקט עם ישראל בדרכי שלום. לדבריו לו "הכיבוש" היה מגיע לקיצו והעם הפלסטיני היה זוכה להגדרה עצמית, אזי לא היה צורך בשימוש בכוח [הערה: קרי, לו ישראל הייתה מתחסלת מרצונה, לא היה צורך בהפעלת כוח צבאי - קרי פיגועי טרור - נגדה...], משעל הוסיף כי בפועל קרוב ל-20 שנה מתקיים מו"מ בדרכי שלום ["Peaceful negotiations"] בין הפלסטינים לישראלים, אשר לא הצליח להשיב אף אחת מ"זכויות הפלסטינים" [הערה: ח'אלד משעל נמנע מלהזכיר, שמשא ומתן זה לווה בפיגועי

התאבדות רצחניים, שנועדו לטרפד כל אפשרות להסכם ישראלי-פלסטיני, אשר בהם מילאה חמאס תפקיד מוביל].

הפעלת "כוח צבאי" ע"י חמאס: פגיעה ישירה של רקטה בבית בשדרות (21 בדצמבר, 2008 צילום: זאב טרכטמן)

ד. **האם חמאס חותרת להקים מדינה אסלאמית בפלסטין שלה יהיו כפופות כל הדתות האחרות?** משעל ציין כי חמאס הינה "תנועת שחרור לאומית", שאינה רואה כל סתירה בין זהותה האסלאמית לבין שליחותה הפוליטית. לטענתו העדיפות הראשונה של חמאס הינה לשים קץ "לכיבוש הישראלי" של המולדת הפלסטינית [קרי, לחסל את ישראל] ורק אחר כך תגדיר חמאס את שיטת הממשל של המדינה הפלסטינית שתקום. בהתבטאות המכוונת לאזוניים מערביות הוא ציין, שחמאס מאמינה כי לא ניתן לכפות את האסלאם על האנשים אולם חמאס, באמצעות "הליך דמוקרטי מלא" (fully democratic "process"), תחתור לקדם סדר יום אסלאמי [הערה: הצגת חמאס הכופה שלטון טוטליטארי על תושבי הרצועה כמי שפועלת על פי הליך דמוקרטי בנוסח המערב הינה שקרית, ונועדה להטעות את קהל היעד המערבי. את טיבו של "הליך דמוקרטי" זה חשים על בשרם תושבי רצועת עזה הנתונים לתהליך אסלאמיזציה הנכפה על התושבים ע"י חמאס].

ה. **האם נכונה טענת ישראל כי מבצע "עופרת יצוקה" ("ההפצצה והפלישה לעזה", כלשון המראיין) נעשו בתגובה על הפרת הפסקת האש ע"י חמאס וירי רקטות לדרום ישראל?** בתשובה טוען ח'אלד משעל כי חמאס מלאה באופן מלא את הפסקת האש ששררה בין יוני לדצמבר 2008 ("We fully abided by the ceasefire") בעוד שישראל קיימה אותה באופן חלקי, משום שלא פתחה באופן מלא את המעברים. לטענת משעל לקראת סיומה של הפסקת האש חידשה ישראל את מעשי האיבה נגד הפלסטינים [הערה: זוהי הצגה שקרית של האירועים. במהלך ששת חודשי ההרגעה נורו לעבר ישראל ע"י ארגוני הטרור ברצועה 223 רקטות ו-139 פצצות מרגמה, רובם הגדול בחודש

וחצי האחרונים של ההרגעה. הסדר ההרגעה, שהופר ע"י ארגוני הטרור באופן רצוף, שבק חיים עם הודעת חמאס ושאר הארגונים על סיומו הפורמאלי ב-19 בדצמבר 2008. לאחר ההודעה על סיום ההרגעה פתחו חמאס ושאר ארגוני הטרור במתקפת ירי לעבר ישראל שהגיעה לשיאה ב-24 בדצמבר כאשר נורו כ-60 רקטות ופצצות מרגמה, רובן ע"י חמאס, לעבר אשקלון, נתיבות, שדרות וישובי עוטף עזה. במהלך מתקפת הירי ב-24 בדצמבר נורתה אש – ולא בפעם הראשונה – לעבר מעברי כרם שלום ומעבר ארז מהם מועברת אספקה מישראל לרצועה. מעבר לכך, ח'אלד משעל לא התייחס בתשובתו לירי הרקטות והמרגמות המתמשך שביצעה חמאס לעבר ישובי הנגב המערבי בשנים 2000-2008, שעמד ביסוד מבצע "עופרת יצוקה".

כוננות חמאס לקראת הסלמה לאחר תום תקופת "ההרגעה" (אתר גודי עז אלדין אלקסאם, 18 בדצמבר 2008).

1. מהי "מפת הדרכים" של חמאס? [הערה: שאלה שנועדה להציג מעין חלופה חמאסית למפת הדרכים האמריקאית...] בתשובה ציין ח'אלד משעל כי הסדר של שלום יתחיל בהסכם הפסקת אש בין הצדדים על בסיס נסיגה ישראלית מלאה מהאדמות, שנכבשו על ידי ישראל ב-1967. לדבריו, רק משיהיה העם הפלסטיני חופשי ואדמתו תוחזר לו הוא יהיה מסוגל להגדיר את עתידו. ח'אלד משעל **נמנע מלהבהיר לאן מובילה "מפת הדרכים" שלו** ומה יקרה לאחר שישראל תיסוג ישראלית לקוי 1967 [הערה: המראיין לא לחץ עליו בנקודה בלתי נוחה זו...]. בהתבטאות המכוונת לאוזניים מערביות טען משעל כי לחמאס אין בעיות עם היהודים והנוצרים וכי בני שלושת הדתות מאז ומתמיד חיו בשלום בחלק זה של העולם [הערה: חמאס מרבה לשלב ברטוריקה שלה גם התבטאויות אנטישמיות, וביטוי לכך ניתן גם באמנת חמאס. השאלה מה יקרה לאחר הנסיגה, שמשעל לא התייחס אליה, הובהרה, כאמור לעיל, ע"י אימן טה שציין כי **לאחר סיום "הכיבוש של 1967" יהיה צורך לסיים את "הכיבוש של 1948"**].